

Maria Therese Stefansson
Folkhälsa

Frihet från våld, förtryck och utnyttjande

RS 384-2025

Sammanfattning

Region Västerbotten är en av remissinsatserna för slutbetänkandet Frihet från våld, förtryck och utnyttjandet. Slutbetänkandet lyfter bland annat förslag om att inrätta ett nationellt samordningscentrum mot våld hos Jämställdhetsmyndigheten, att fler myndigheter ska ha uppdrag om mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utnyttjande i prostitution och människohandel i sina instruktioner och vilka strategiska områden som bör ingå i en ny tioårig nationell jämställdhetspolitisk strategi mot våld, förtryck och utnyttjande. Överlag siktar förslagen i slutbetänkandet mot en förstärkt styrning av och mer långsiktighet i arbetet inom området.

Region Västerbotten har i huvudsak två återkommande synpunkter vad gäller slutbetänkandet och de delar som relaterar till hälso- och sjukvårdens arbete:

- Det är av yttersta vikt att det arbete med kunskapsstöd riktade till hälso- och sjukvården och tandvården genomförs tillsammans med och genom den nationella kunskapsstyrningen av hälso- och sjukvården för att öka nyttjandet och effekter av stöden.
- En del av de förslag på aktiviteter som ges i förhållande till en ny nationell strategi skulle med fördel kunna inrymmas under någon av de andra jämställdhetspolitiska delmålen och på så vis bidra till att balansera det jämställdhetspolitiska arbetet överlag.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen ställer sig bakom remissvaret.

Bedömda resultat och konsekvenser

Många av förslagen i slutbetänkandet rör i första hand statliga myndigheters egen organisation och arbete, tex berörs brottsbekämpande myndigheter och rättsväsendet av en stor del av förslagen. Ett flertal förslag har dock potential att på sikt påverka medborgare, verksamheter, patienter och medarbetare i relation till regionens ansvarsområden. De förslag som rör tex Socialstyrelsen kan komma att påverka genom eventuella förändringar i de föreskrifter och allmänna råd rörande våld i nära relationer som reglerar kraven på hälso- och sjukvården samt genom det som rör Socialstyrelsens uppdrag att ta fram kunskapsstöd. I nuläget är det dock svårt att bedöma eventuella resultat och konsekvenser, såväl överlag som i relation till ekonomi, då mycket rör den nationella nivån.

På regional nivå kan förslaget om att ta bort bestämmelsen att länsstyrelserna ska bidra till framtagandet och genomförandet av regionala sektorsövergripande strategier och handlingsplaner komma att påverka det regionala arbetet och samverkan. Regionen har i remissvaret tydligt markerat att vi inte stödjer detta förslag utan gör bedömningen att det är en viktig bestämmelse för samordningen och stöttningen av det regionala arbetet.

Resurser och finansiering

Ej aktuellt.

Jämställdhet

Slutbetänkandet och dess förslag har potentiell stor påverkan på både det nationella och det

regionala arbetet för jämställdhet mellan kvinnor och män. Kvinnors utsatthet för våld i nära relationer har stor påverkan på kvinnors hälsa i ett livscykelperspektiv vilket gör hälso- och sjukvården till en bärande aktör i att identifiera våldsutsatthet och ge stöd och behandling. Regionen ser därför positivt på att slutbetänkandet siktar mot en mer långsiktig och sammanhållen styrning av området.

Beredningsansvariga

Remissvaret har upprättats av Maria Stefansson, hälsoutvecklare våld i nära relationer, och Sofia Elwér, jämställdhetsstrateg, inom Folkhälsoenheten, Ledningskansliet.

Beslutsunderlag

Remissvar över Frihet från våld, förtryck och utnyttjande (SOU 2025:28)

Beslutet expedieras till

Vilken/vilka funktioner, enheter ska beslutet skickas till?